

Navn: _____

Deleksamen 1
6012 Driftsregnskap og budsjettering
Mandag 28. februar. Tid: Fra kl. 10.30 – 11.30

Oppgavesettet består av to deler:

Den 1. delen består av påstander som enten er riktige eller gale. Du angir om du mener påstanden er riktig eller gal ved å sette ring rundt "Riktig" eller "Galt".

Den 2. delen består av flervalgsspørsmål. Du har fire svaralternativer a., b., c. eller d., hvorav ett av alternativene er riktig. Du setter sirkel rundt den bokstaven du mener gir det riktige svaret.

Når du er sikker på ditt endelig svar, overfører du det til løsningsarket (ark 5) ved å markere tydelig hvilket av alternativene du mener er riktig. Dette kan gjøres enten ved å skravere ruten eller sette et kryss i den aktuelle ruten. Dette bør du gjøre helt mot slutten av timen.

Du leverer kun svararket. Husk å skrive navnet ditt på dette arket.

Ingen hjelpemidler utover (avansert) kalkulator og vedlagte avviksskjema. Oppgavesettet består av 7 sider, inkl. svararket.

Riktige og gale påstander

1.1 Et vesentlig krav til driftsregnskapet i en handelsbedrift er å gi så korrekt informasjon som mulig om *produktkostnadene*.

Riktig   Galt

1.2 Produktivitet måler forholdet mellom produksjonsmengde og ressursforbruk.

Riktig   Galt

1.3 Når vi benytter normalkalkulasjon innkalkulerer vi de indirekte kostnadene på basis av normalsatser og virkelig forbrukt kapasitet eller volum.

Riktig   Galt

1.4 Standardkalkylen er det samme som den forkalkulerte kostnaden per produktenhet.

Riktig   Galt

1.5 Et av formålene med bruken av kostnadsstandarder er bl.a. å muliggjøre enklere og mer stabile verdivurderinger av varer i arbeid og ferdigvarer.

Riktig   Galt

1.6 Med alternativkostnaden menes kostnadene knyttet til alternative prosjekter.

Riktig   Galt

1.7 Driftsregnskapets produktresultat viser det virkelige eller realiserte resultatet for perioden.

Riktig   Galt

1.8 Et fleksibelt budsjett er i realiteten det samme som standardkostregnskapet etter bidragsprinsippet, men hvor virkelig pris benyttes i stedet for budsjettert pris.

Riktig   Galt

1.9 I en virksomhet som arbeider etter JIT - prinsippet, vil kostnadsstandard for direkte lønn inkluderes i en egen tilvirkningsstandard.

Riktig   Galt

1.10 Med den optimale bestillingsmengde menes den mengde som gir den laveste, årlige totalkostnaden.

Riktig   Galt

Flervalg

2.1 Ved en feil uteløst Efteløt Produkter sist periode å innkalkulere de indirekte lønnskostnadene i en av sine tilvirkningsavdelinger. Det førte til at

- a. det vil oppstå en overdekning i kostnadsgruppen.
- b. periodens tilvirkningskost vil bli undervurdert.
- c. debetsidene i kontoen for produktene vil bli undervurdert.
- d. UB varer i arbeid vil bli overvurdert.

2.2 Hvilket av utsagnene synes *ikke* å beskrive perfeksjonsstandarder på en korrekt måte:

- a. Perfeksjonsstandarder bidrar normalt ikke til å bedre de ansattes motivering.
- b. Perfeksjonsstandarder inkluderer ikke svinn eller stopptider på maskiner.
- c. Perfeksjonsstandarder passer bedre enn oppnåelige standarder når vi likviditetsbudsjetterer.
- d. Perfeksjonsstandarder er normalt bedre egnet enn oppnåelige standarder dersom virksomheter arbeider med kontinuerlige forbedringer.

2.3 En virksomhet har for perioden foretatt følgende posteringer:

Virkelig materialkostnad 5 000	Standard materialkostnad 4 500
	Mengdeavvik 500

Ovennevnte posteringer betyr at

- a. mengdeavviket for perioden er fordelaktig
- b. mindre materialer enn forutsatt ble benyttet sist periode
- c. mengdeavviket var ufordelaktig
- d. den virkelige materialprisen var mindre enn standardpris.

2.4 Løvepulverkompaniet AS hadde i februar følgende tall knyttet til direkte lønnskostnader og timeforbruk:

Virkelige direkte timer	20 000
Standardtid	21 000
Ufordelaktig lønssatsavvik	kr 30 000
Virkelige direkte lønnskostnader	kr 2 520 000

Produktivitetsavviket for direkte lønn i februar ble

- a. kr 124 500 fordelaktig
- b. kr 124 500 ufordelaktig
- c. kr 126 000 fordelaktig
- d. kr 126 000 ufordelaktig

2.5 Dersom den virkelige lønssatsen i februar hadde vært kr 124 per time, ville lønssatsavviket ha vært

- a. kr 10 000 U
- b. kr 10 000 F
- c. kr 84 000 U
- d. kr 84 000 F

2.6 Det ble i perioden påbegynt 600 enheter av produkt A og 900 enheter av produkt B. Det ble i samme periode ferdigstilt 700 enheter av A og 750 enheter av B. De ble solgt 650 enheter av A og 850 enheter av B.

Hva ble beholdningsendringene for A i perioden?

	<i>Endring varer i arbeid</i>	<i>Endring ferdigvarer</i>
a.	Økning på 100	Reduksjon på 50
b.	Økning på 100	Økning på 50
c.	Reduksjon på 100	Reduksjon på 50
d.	Reduksjon på 100	Økning på 50

2.7 Med produktkostnader menes

- de enkelte produkters samlede kostnader basert på selvkost
- de enkelte produkters råvarekostnader
- de enkelte produkters foredlingskostnader
- de enkelte produkters verdier basert på tilvirkningskost eller tilvirkningsmerkost på de ulike bearbeidingsnivåer.

2.8 I perioder med beholdningsøkninger vil et standardkostregnskap ført etter bidragsprinsippet gi

- bedre produksjonsresultat enn om selvkostprinsippet hadde vært benyttet
- dårligere produksjonsresultat enn om selvkostprinsippet hadde vært benyttet.
- det samme resultatet
- Prinsippene påvirker ikke resultatberegningen.

2.9 Søstrene Larsen AS benytter høy-/lavmetoden for å beregne kraftkostnadene. Basert på kostnadsfunksjonen er det variable kostnadselementet kr 30,00 per maskintime. Totale kostnader ved den høye observasjonen er kr 76 000, mens ved den lave er de kr 73 000. Det høye aktivitetsnivået er 1 200 maskintimer. Det lave var ved

- 800 maskintimer
- 900 maskintimer
- 1 000 maskintimer
- 1 100 maskintimer

2.10 Beholdningen av varer i arbeid i en tilvirkningsbedrift er kr 180 000 ved slutten av perioden. På de to ordrene som utgjør varer i arbeid har det i perioden påløpt kr 60 000 og kr 30 000 for direkte materialer, og kr 40 000 og kr 20 000 for direkte lønn. Bedriften benytter kun ett tillegg for de indirekte kostnadene med aktivitetsmål direkte lønn. Hva utgjør normalsatsen i %?

- a. 50 %
- b. 200 %
- c. 300 %
- d. 20 %

(1)
Standardkostnader:
 Driftsregnskapet ført til
 standardkost:
 Hva virkelig
 produksjonsvolum skal
 koste når kostnadene er
 beregnet på basis av
 standard pris/sats og
 standard mengde/tid

(2)
For avviksanalysen:
 Virkelig forbrukt mengde/tid
 til standard pris/sats

(3)
Virkelige kostnader:
 Driftsregnskapet
 basert på finansregnskapets
 virkelige kostnader ved
 periodeavslutning

Standard pris • standard mengde

Standard pris • virkelig mengde

Virkelig pris • virkelig mengde

(1 - 2)	(2 - 3)
(1 - 3)	

Navn: _____

Svarark Deleksamen 1
6012 Driftsregnskap og budsjettering
Mandag 28. februar. Tid: Fra kl. 10.30 – 11.30

Rettledning for utfylling:

- Marker tydelig hvilket av alternativene du mener er riktig. Dette kan gjøres enten ved å skravere ruten eller sette et kryss i den aktuelle ruten.

Riktige og gale påstander		
Spørsmål #	Riktig	Galt
1.1		
1.2		
1.3		
1.4		
1.5		
1.6		
1.7		
1.8		
1.9		
1.10		

Flervalg	Svaralternativ			
Spørsmål #	a	b	c	d
2.1				
2.2				
2.3				
2.4				
2.5				
2.6				
2.7				
2.8				
2.9				
2.10				